

עפ"ת 69490/01/20 - חיים טאיב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים

עפ"ת 69490-01-20 טאיב נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט א' הימן - אב"ד
כבוד השופט י' טופף
כבוד השופט ע' מאור
המעערע
ח'ים טאיב
ע"י ב"כ עו"ד דוד גולן ועו"ד יקיר גולן
נגד
המשיבה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רות ארז (Fmtת"א)
פסק דין

לפנינו ערעור על פסק דין של בית משפט השלום לטעורה בתל אביב-יפו (הכרעת דין מיום 29.4.19 וגזר דין מיום 19.11.19, שניתנו על ידי כב' השופט א' זרחבסקי), על פיו הורשע המערער בעבירה של גרים מת מוות בראשנות ונדן לתשעה חודשי מאסר בפועל לרצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילת ראשון נהייה לתקופה של 10 שנים ופיצוי למשפחה המנוח בסך של 15,000LN.

רקע דין

נגד המערער הוגש ביום 7.7.15 כתוב אישום המיחס לו עבירה של גרים מת מוות בראשנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ג-1977 (להלן: "חוק העונשין") וסעיפים 40 ו-64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

עובדות כתוב האישום שביסוד הרשות המערער הן אלה:

בתאריך 26.10.13 בשעה 07:20 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכב מסווג יונדיי מ.ר. 21-878-11 (להלן: "הרכב") ברחוב הופין בחולון מכיוון מזרח למערב והתקrab לבית מס' 20 (להלן: "הכביש"), אשר בסמוך אליו מסומן על הכביש מעבר ח齐ה להולכי רגל (להלן: "מעבר הח齊ה").

על עמוד הנמצא בסמוך למעבר הח齊ה ממוקם תמרור 306 המורה על מתן זכות קדימה להולכי רגל חוצים. כמו כן, מוצב תמרור 707 (צוהוב מהבהב) על אי התנועה הח齐ה את מעבר הח齊ה משמאלו לכיוון נסיעת הנאשם.

הכביש הינו עירוני ומחולק לשני נתיבים, המופרדים בקו הפרדה מקוווקו.

באותה העת תנאי הראות בכביש היו טובים,תוואי הדרך נראה היטב, שדה הראייה קדימה בכיוון נסיעת הנאשם היה פתוח ומעבר הח齊ה על התמרורים שבקרבתו נראה היטב מרחק של 65 מטרים.

באותה השעה חזה במעבר הח齊ה או בסמוך לו מר יעקב כהן, ליד 1933 (להלן: "המנוח") מימין לשמאל.

עמוד 1

הנאשם לא הבחן במנוח מבעוד מועד ופגע עם חזית רכבו במנוח (להלן: "התאונה").

כתוצאה מההתאונה נפגע המנוח באופן קשה, כשהוא סובל משבירים באגן, בצלעות, ודימום מסיבי בראשו. המנוח הובא לבית חולים איכילוב, שם אשפוץ. למשך חלה החמרה במצבו הנשימי של המנוח והוא הועבר למחלקה טיפול נמרץ כשהוא מורדם ומונשם. לאחר כשבועיים הועבר המנוח למחלקה פנימית ולאחר מכן לבית חולים שיקומי. במהלך האשפוז חלה החמרה והדרדרות במצבו והוא נפטר ביום 24.3.14.

על פי כתב האישום, התאונה ומוותו של המנוח נגרמו כתוצאה ישירה מנהיגתו הרשלנית של הנאשם, שהתבטאה במעשים ובמלחלים הבאים:

- א. הנאשם נוגג בחוסר זהירות ולא שם ליבו בדרך לפניו.
- ב. הנאשם לא הבחן במנוח עובר לפגיעה, בעוד שshade הראייה היה פתוח לפניו למרחק של 65 מטרים.
- ג. הנאשם לא ציית לתמരורים שהיו מוצגים בדרכו ולא אפשר למנוח לחצות את הכביש בבטחה מעבר הח齐יה או בסמוך לו.
- ד. הנאשם לא נתן דעתו למנוח ולא נקט באמצעותו זיהירות למניעת הפגיעה בו.

המערער כפר בעובדות כתב האישום המבוססות אשמה. לפיכך, התקיים בבית משפט קמא הילך הוכחות, בסופו, הורשע המערער בעבירה של גרים מות רשלנות ונגזר דין.

המערער לא השלים עם תוצאות היליך הפלילי בעניינו והגיש את הערעור דין בו השיג הן על עצם ההרשעה והן על העונש.

בדיוון שהתקיים לפניו ביום 19.7.2019 שמענו את טיעוני באי כוח הצדדים.

הערעור על הכרעת הדין

עיקרי הכרעת הדין

בית משפט קמא ניסח את השאלות שבמוקד הכרעתו כדלקמן: האם מדובר בתאונה נמנעת או בלתי נמנעת והאם יכול היה המערער להבחן במנוח בעת שזה חזה את הכביש מעבר הח齐יה או בסמוך לכך מבעוד מועד? האם נוגג המערער בהתאם לתנאי הכביש בעת שהתקרב למעבר הח齐יה? האם המנוח נפטר כתוצאה מההתאונה והאם היה בהפסקת הטיפול האנטיביוטי קשר סיבתי למות המנוח?

בית משפט קמא סקר את ראיות הتبיעה, ולאלה עיקרייה:

בוחן התנועה מר בוריס וולפסון (להלן: "בוחן התנועה") הגיע דוח שסומן ת/1. מממצאי הדוח עולה כי ביום התאונה שרכו תנאי ראות טובות, המשמש היהיטה בשעה 2 ביחס לכיוון נסיעת הרכב ולא סנוורה, ניתן היה להבחין במעבר הח齐יה ובמנוח מרחק של 65 מטרים לפני מעבר הח齐יה, וכי בשחזרו של התאונה נמצא שהמנוח חצה סמוך למעבר הח齐יה ומזכיר בתאונה נמנעת. מממצאי בדיקה נוספת שערך הבוחן עולה כי הפגיעה במנוח ארכעה בתחילת התגובה ולא בסוף והדבר בהתאונה נמנעת. מכך ניתן למסקנה שגם הפגיעה נגרמה לפני מעבר הח齐יה במרחב של המנוח לרכב. כמו כן עולה כי הפגיעה נזקם לאור הנזקים שנגרמו לרכב והסימנים שהיו עליו וכן קרבת שכיבתו של המנוח לרכב. כזכור צוות הבדיקה זירת התאונה למועדר שנגש ברכב היה שדה ראייה פתוח לכיוון מעבר הח齐יה במרחב של 65 מטרים וכי בבדיקה זו לא נמצאה הפגיעה נזקם לאור הנזקים שנגרמו לרכב. הבדיקה שערך המנוח באופן אופני גלו לעיני המשמש אף לא בעוצמה הגורמת לסנוור ממשי. הבוחן קבע כי מרחק הח齐יה שעבר המנוח באופן אופני גלו לעיני המערער הינו 2.2 מטרים מקו כלי הרכב החונים ועד לפגיעה, כי זמן התגובה של המערער היה 1.25 שניות (כולל תוספת של 0.2 שניות לטובת הנאשם בהתחשב בגילו ובטענה כי סנוור) וכי מהירות המנוח בעת חציית מעבר הח齐יה הייתה 0.8 מטר לשניה. הבדיקה ביצעה שחזרו של התאונה בתרחיש מיירות של 30, 40 ו- 50 קמ"ש וקבעו כי התאונה נמנעת בכל אחד מתרחישי המהירות. באשר למהירות של 40 קמ"ש נמצאஇיחור בזמן תגובה אפשרי של 0.61 שניות למניעת התאונה ובאשר למהירות של 30 קמ"ש נמצאஇיחור בזמן תגובה של 0.83 שניות, בהנחה שהמעערער היה מגיב בזמן ובולם טרם הפגיעה. הבדיקה מצא כי לא הייתה כל בלימה טרם הפגיעה וכי המנוח היה חשוף לעיני המערער במשך זמן של 2.75 שניות ללא תגובה.

ד"ר חן קוגל (להלן: "המומча הרפואי מטעם התביעה"), ערך חוות דעת רפואיים ביום 15.9.2015 שסומנה ת/22, לפיה קיים קשר סיבתי בין התאונה מיום 13.10.2016 לבין פטירת המנוח ביום 14.3.2024. על פי חוות הדעת, עד לתאונה תיפקד המנוח באופן עצמאי. כתוצאה מההתאונה נגרמו למנוח חבלות קשות ובהמשך התדרדרות נשימתיות בגין הורדים והונשם. לאחר תקופת אשפוזו, סבל המנוח מזיהומים ממוקורות שונות בעיקר נשימתיים ו大发喘, לחץ חמור בעכוז ועל אף שקיבל טיפול אנטיביוטי ממושך ורחיב טווח, מצבו המשיך להתרדר עד לכדי קriseה רב מערכית וממות. בחקרתו הנגדית, מסר המומча כי סיבת המוות של המנוח היא דלקת ריאות שנוצרה כתוצאה מאשפוזו של המנוח בעקבות התאונה וכי מחלת הלב ממנו סבל המנוח לא הייתה גורם פעיל ולא תרמה או החישה את מותו. המומча הרפואי התאונה ונשאל לגבי העובדה שגופת המנוח לא עברה נתיחה שלאחר המוות, בהינתן החלטת גורמי הרפואה מטעם התביעה לחשוף את הטיפול האנטיביוטי. המומча הרפואי מטעם התביעה השיב כי הנתיחה לא הייתה משנה שטיפלו במנוח להפסיק את הטיפול האנטיביוטי. המומча ביקש מהרשות המשפטית לבדוק רמות של אנטיביוטיקה מסווגת במהלך הניתוח מגלה דלקת ריאות או דלקת בפציע הלחץ ולא ניתן היה לבדוק רמות של אנטיביוטיקה בדם לאחר המוות. לדבריו, גם שייתכן כי לו לא היה מופסק הטיפול האנטיביוטי המנוח היה ממשיך לחיות, אך העיריך כגורם רפואי שטיפלו במנוח הגיעו למסקנה כי כל עוד המנוח יונשם, הוא ימשיך לסבול מזיהומים ריאתיים והטיפול האנטיביוטי יאריך את סבלו.

הראשון לאחר מכן, סקר בית משפט קמא את ראיות ההגנה. בתוך כך התייחס בית משפט קמא לגרסאות המערער באשר לשאלות מתי הבחן במנוח והמקום בו פגע במנוח ולטענתו כי סונור מאור השמש ולא הבחן במנוח בעת שחיצה את

מטרם ההגנה הוגשה חוות דעת של מר גדי ויסמן (להלן: "מומחה ההגנה"), סומנה נ/1. על פי מומחה ההגנה מהירות הח齐יה הייתה 1 מטר לשניה וקטע הח齐יה היה 2.2 מטרים. מומחה ההגנה חיווה דעתו כי בנסיבות נסיעה של 30 קמ"ש האיתור בתגובה הוא 0.28 שניות; בנסיבות נסעה של 40 קמ"ש האיתור בתגובה הוא 0.067 שניות ובנסיבות

של 50 קמ"ש מדובר בתאונה בלתי נמנעת.

בmeaning לשאלת מתי הבחן המערער במנוח והיכן אירעה הפגיעה במנוח, קבע בית משפט קמא כי המערער מסר גרסאות סותרות ואמץ את גרסאות רבות וסותרות הפוגעות באמינותו ומובילות למסקנה כי לא נהג בזיהירות המתבקשת.

באשר לטענה כי המערער סונור מאור השמש, קבע בית משפט קמא כי המערער מסר גרסאות סותרות ואימץ את מצאי בוחן התנועה מטעם התביעה לפיהם בשחוור שערך עליה כי בשעת הבוקר הרלבנטית השימוש עדין לא הייתה חזקה דיה כדי לגרום למערער סינור ממשי, בעוד שעיל פי גרטסו, הוא הרכיב משקפי שימוש והוריד את סוכך השימוש.

בית משפט קמא העדיף את דוח בוחן התנועה מטעם התביעה על פני מצאי המומחה מטעם ההגנה, בקביעו כי חווות דעתו של מומחה ההגנה הנicha מהירות החיצה של 1 מטר/שנייה בהתבסס על חזק משטרה 19/96 שענינו בטוח גילאים שאינו רלבנטי ל蹶ה דן והתעלמה מגורמים נוספים בעלי השפעה לרבות מצבו הבריאותי של המנוח ומתרת החציה. בית משפט קמא מצא כי בוחן התנועה מטעם התביעה המתחשב במאפיינים המייחדים הידועים של המנוח וקבעו כי מהירות החיצה של המנוח הייתה 0.8 מטר לשניה מבוססת. כמו כן קיבל בית משפט קמא את מסקנת בוחן התנועה מטעם התביעה כי מהירות הנסעה של המערער הייתה 30 קמ"ש וכי מדובר ב מהירות סבירה בנסיבות העניין. בית משפט קמא קיבל גם את מסקנת בוחן התנועה מטעם התביעה כי האイור בתגובה עומד על 0.83 שניות.

בית משפט קמא קיבל את מסקנת המומחה הרפואי מטעם התביעה וקבע כי זו מוכיחה קשר סיבתי בין מותו של המנוח לבין פגיעתו בתאונה ואשפוזו הממושך בגינה. בית משפט קמא דחה את טענת ההגנה הנסמכת על ת"פ (נצ') 3833/05 מדינת ישראל נ' מזרחי (4.9.06) (להלן: "ענין מזרחי"), שם צוטט המומחה הרפואי מטעם התביעה שאמר שאינו יכול לקבוע קשר סיבתי בוודאות גבוהה ללא נתיחת גופה, בקביעו כי הסניגור נמנע מלהזכיר את המומחה בעניין זה.

בית משפט קמא הפנה לסעיף 309 (1), (4) ו-(5) לחוק העונשין וקבע כי מתקיימת חזקה לקיומו של קשר סיבתי משפטי בין הצלחות שנגרמו למנוח כתוצאה מההתאונה לבין מותו, גם אם לא היו אותן הצלחות הגורם התקוף שהביא למוות של המנוח.

בית משפט קמא קבע כי מתקיימים יסודות העבירה שבסעיף 304 לחוק העונשין והפנה בעניין זה לע"פ 186/80 ערי ואח' נ' מדינת ישראל (21.9.80) וכן לסעיפים 51, 52(3), 52(5)(6) ו-67(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961. נקבע כי המערער הפך את חובת הזהירות כנהג כלפי הולך רגל והתרשל בנהיגתו. בתוך כך נקבע כי מצאי חווות דעת מומחי התנועה מטעם הצדדים באשר ל מהירות החיצה של המנוח ולאイור בזמן התגובה של המערער אינם רלבנטיים לניטבות המקרה משמדobar בתאונה שאירעה על מעבר חזיה, או למצער בסמוך מאוד למעבר חזיה. בית משפט קמא קבע כי חובת הזהירות החלה על המערער חיבת האת הרכב עד כדי עצירה כשרהות מוגבלת או בהתקרבו למעבר החציה וכי נשיאה ב מהירות של 30 קמ"ש בהתאם לנזקים שנגרמו לרכב הרי נשיאה כזו אינה עומדת ברף שיטיל החוק - נשיאה איטית עד כדי יכולת עצירה של הרכב בכל רגע נתון.

בית משפט קמא קבע כי אין מקום לטענת המערער כי לא הבחן בהולך הרגל הוайл ועל פי ההלכה הפסוקה חובת עמוד 4

זהירות הינה על נגcoleת אף את החובה לצפות אפשרויות כי הולכי רגל שאינם נראהו אל מעבר החציה. כמו כן נקבע כי שדה הראה החסום על ידי כל רכב החונים בצד הקיש הטיל על המערער חובת זהירות מוגברת להאט ולצפות אפשרות להתנהגות רשלנית מצד הולכי רגל "בלתי נראים" ובמיוחד ילדים וקשישים.

על כן קבע בית משפט קמא כי אשםתו של המערער באה מתוך כך שלא האט עד כדי עצירה לפני מעבר החציה על מנת להימנע מפגיעה אופראית בהולך רגל, וכי מבון זה מדובר היה בתאונה נמנעת ואין רלבנטיות לטענה כי התאונה הייתה נמנעת לפחות ממנה.

בית משפט קמא דחה את בקשת ההגנה להסביר לדוכן העדים, לאחר הגשת הסיכומים, את המומחה הרפואי מטעם התביעה לצורך חקירתו על דברים שצוטטו מפי בענין מזרחי שאוזכר לעיל, בקבוע כי **"נראה כי הסניגור מבקש לעשות מכך שימוש לחקרתו הנגדית ויודגש כי אין זאת בעקבות תקדים אשר נפק בתקופת הבינים שבין הגשת הסיכומים לבין הגשת הבקשה אלא בעקבות פסק דין נגיש ושניתן לאתרו כבר מיום 4.9.2006 בשיקדיה ראייה בשעה שהעד נחקר בחקירה נגדית".**

טיעון המערער

המערער טען כי טעה בית משפט קמא בקביעת אחוריותו לתאונה ובקביעת הקשר הסיבתי בין התאונה לבין מותו של המנוח.

טען המערער מדובר בתאונה שלא יכול היה לצפות ולא יכול היה למנוע. בתוך כך טען המערער כי אישר בתגובהו בזמן הנמור ממנה וכי הפגיעה במנוח אירעה בתוך זמן התגובה. יחד עם זאת, טען המערער כי לא ניתן לסייעו הרשותו על נתונים שהוא בדרך מדעית וכי יש להתחשב בכך שההתרכחות בזירת התאונה נעשתה על פי דברים של הערכה. המערער טען כי מהירות הליכתו של המנוח ומסלול הליכתו לא נקבעו באופן ברור בהכרעת הדיון וכי בוחן התנועה מטעם המשיבה התעלם מעדויות ביחס לבילימתו של המערער עובר לתאונה.

המערער טען כי טעה בית משפט קמא בהעדפותו את חוות דעתו של בוחן התנועה מטעם המשיבה. לטענת המערער טעה בוחן התנועה מטעם המשיבה כשהקבע את מהירות הליכתו של המנוח בתעלם מגילו וממצביו הבריאותיים. כמו כן טען המערער כי בוחן התנועה מטעם המשיבה הציג שתי אפשרויות עובדיות באשר ל מהירות נסיעתו של המערער, אחת כי מדובר היה ב- 40-50 קמ"ש והאחרת כי מדובר היה ב- 25-30 קמ"ש, וכי התאונה אירעה בתוך זמן התגובה ובעת הבלימה. נטען כי בוחן התנועה מטעם המשיבה לא קבע את המקום בו התרכשה התאונה וכי מדובר בנתון קרייטי הנוגע לחישוב זמן התגובה ולקביעת האחוריות לתאונה. נטען כי בוחן התנועה מטעם המשיבה הניח נתונים שונים באשר למקום בו חזה המנוח את הקיש וכי לך משמעות קרייטית לקביעת מרחק הבלימה ומהירות הנסעה של המערער. נטען כי בוחן התנועה מטעם המשיבה הגיע למסקנה שהמנוח חזה את הקיש בסמוך מאוד למעבר החציה עד סטייה של 4.5 מטרים לפניו ובכך סתר את דבריו בבית המשפט כי אין ביכולתו לקבוע מהיקן חזה הולך הרגל. נטען כי בית משפט קמא לא התייחס בהכרעת דינו לדברים שמסר בוחן התנועה מטעם המשיבה בעדותו לפניו כך כאשר טען כי ביצע

שחזר תאונה שלושה תרחישים של מהירות כאשר מתוך 7/6 עולה כי ביצע שחזר לשני תרחישים בלבד, מהירות של 30 קמ"ש - 50 קמ"ש.

המערער טען כי העובדה שהתאונה אירעה מעבר חציה אינה פוטרת את בית המשפט מלבחן את אשמתו של המערער בשים לב זמן התגובה. בהקשר זה נטען כי זמן התגובה שקבע בוחן התנועה מטעם המשיבה הוא 1.25 שניות, כי שדה הראייה הרלבנטי הוא 18 מטרים וכי מהירות היליכתו של המנוח היא 0.95 מטר לשניה, בהתחשב בכך שמדובר היה ביום שבת ותנועת הרכבים הייתה דלילה.

המערער טען כי בוחן התנועה מטעם המשיבה הצלם מודות נסעות ברכב שבו ניגר המערער, לפיו שמעה חריקת בלמים ורק לאחר מכן פגעה. לטענת המערער, עדות זו מלמדת כי המערער בלם לפני הפגיעה וסתורת את מסקנותיו הפוכה של בוחן התנועה מטעם המשיבה כי לא הייתה בלימה טרם הפגיעה במנוח, וכי המנוח היה חשוף לעיני המערער במשך זמן של 2.75 2.75 שניות, בעת שחזה את הכביש. בהקשר זה נטען גם למחדלי חקירה, היוות ולא נגנו עדויות מעדים שהיו במקומות.

המערער טען כי נמצא בוחן התנועה מטעם המשיבה אשר לסנור אין נוכנים להיות והשחזר לא בוצע בזמן התואם את מועד התאונה.

המערער טען כי היה על בית משפט קמא לאמץ את חוות דעת המומחה מטעמו, לפיו אחר בזמן תגבורתו בין 0.28-0.067 שניות, וכי מקום בו לא נקבע מיקום הח齐יה, מיקום הפגיעה ומהירות ההליכה, לא ניתן לקבוע ממצאים מוחלטים באשר לאחריותו לתאונה. לטענת המערער, בנסיבות בהן אחר בתגבורתו פרק זמן של פחות משלשה, אשר מוכר בפסקה כפרק זמן שאין מטייל אחריות ברשלנות, אין לראותו רשלן והוא זכאי להונאות מן הספק.

המערער טען כי המשيبة לא הוכחה באילו תנאים הייתה נמנעת התאונה ומה הייתה ביכולתו לעשות אחרת וכי לא ניתן לקבוע כי פגיעתו במנוח מהוות רשלנות.

בשאלת הקשר הסיבתי בין מותו של המנוח טען המערער כי הzihom שהייתה את סיבת המוות מהוות גורם זר מתערב המנתק קשר סיבתי. על כן נטען כי לא הוכח קשר סיבתי בין התאונה לבין מוות מעבר לספק סביר ולא היה מקום לאמץ את חוות דעתו של המומחה הרפואי מטעם המשيبة מקום בו בעניין אחר, בעניין מזרחי, העיד אותו מומחה שלא ניתן לקבוע את סיבת המוות ללא נתיחה של אחר המוות וכי טווח הטעות נע בין 15% ל-40%.

המערער טען כי טעה בית משפט קמא בדוחתו את הבקשה בזמן פעם נוספת את המומחה הרפואי מטעם התביעה לצורכי השלים חקירתו בשאלת הקשר הסיבתי בין התאונה לבין מותו של המנוח, על יסוד טעמים פרוצדוראלים, תוך שמנע מהמערער למצות חקירה נגדית של העד במטרה הגיע לחקר האמת.

לשיטת המשיבה, דין הערעור להידחות.

לטענת המשיבה נכונה מסקנת בית משפט קמא כי מדובר בתאונה נמנעת, בהינתן כי בעת התרחשותה היו תנאי ראות טובים והמקום היה מתומר, כי לפי גרסת המערער לא ראה הוא את המנוון עד לרגע הפגיעה, כי אין חולק כי מהירות הליכתו של המנוון הייתה איטית והוא חזה את הכביש לפני מעבר הח齐יה, אך שכמעט השלים את חציית הכביש, מבל' שנמצאו סימני בלימה ורכבו של המערער נעצר רק לאחר מעבר הח齐יה.

המשיבה טענה כי לא יתכן שהמערער סונור לאורך מרחק של עשרות מטרים, בהינתן תנאי ראות טובה במקום. בהקשר זה הפענה לתמונה 11 מתח בין צללים שערך בוחן התנועה מטעהו בנסיבות השחזר (סמן ת/9). לטענת המשיבה, גם אם המערער סונור הרי שהיה עליו לעזר בצד הכביש ולא להמשיך בנסיעתו, אך שזו שוקלה לנήג בעיניהם עצומות.

המשיבה טוענת כי ממצאי בוחן התנועה מטעהו מטעה מובוססים על נתונים הולקיים אף בחשבון מקדים לטובה המערה.

המשיבה טוענת כי בנסיבות בהן אין חולק כי התאונה אירעה במעבר ח齐יה במקום מתומר, עבר הנטל הטקטי אל המערער להוכיח כי התאונה הייתה בלתי נמנעת, אך הוא לא הצליח להריםו.

המשיבה טוענת כי נכון מסקנת בית משפט קמא כי המערער ניגד לחובת זהירות כלפי הולכי רגל "בלתי נראים" והפענה לפסיקה.

באשר לסוגיית הקשר הסיבתי בין התאונה לבין מותו של המנוון, טוענה המשיבה כי המומחה הרפואית מטעהו בסיס בקבעתו את הקשר הסיבתי העובדתי,יפוי אשפוזו של המנוון בעקבות התאונה גרם לזיוהומיים בגופו שהובילו למותו, כאשר את הקשר הściטי המשפטי קבע בית משפט קמא. לטענת המשיבה, חוות הדעת מבוססת על תיקו הרפואי של המנוון אשר הוגש בהסכם ולפיכך אין מקום לטענת המערער, לפיה היה צורך בזימון הרפואיים שטיפולו בmenoון למתן עדות וכי חוות הדעת של המומחה הרפואי מבוססת על עדות שמיעה.

דין והכרעה

לאחר שיעינו בנימוקי הערעור על הכרעת הדין ושמענו את טיעוני בא' כוח הצדדים, הגיעו למסקנה כי דין הערעור להידחות. אנו סבורים כי אין מקום להתערב במצבם בבית משפט קמא ובקביעתו את אשמתו של המערער בגרימת מותו של המנוון כתוצאה מנήג רשלנית. להלן ננמק מסקנתנו.

עיקר נימוקי הערעור הם, כאמור, נגד הקביעה כי המערער התרשל באופן נהוגתו במקום התאונה ובהתקרבו למעבר הח齐יה ונגד הקביעה כי מתקיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי בין מותו של המנוח, דהיינו כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהחבלות שנחבל בתאונה.

הכרעה בשאלת אחוריותו של המערער לתאונה חייבה קביעת מצאי עובדה באשר לאופן התרחשות התאונה ולתנאי המקום בעת התרחשות. מדובר בתאונה אשר לא נמצא לה תיעוד אובייקטיבי. על נסיבות התרחשותה ניתן היה ללמידה מגרסת המערע, או שמא גרסאותיו, וכן מחוות דעתו של בוחן התנועה ועדותם, בין היתר, באשר לתנאי המקום, מהירות הנסיעה, מרחק התגובה ועוד.

בית משפט קמא שמע את עדויות המומחים מטעם הצדדים ואת עדות המערער והתרשם מהם באופן ישיר ובلتיאי אמצעי ומתוך לבסם מממצאים העובדיים על בסיס חווות דעתו של בוחן התנועה בקבעו כי יש בה כדי להיות בסיס לקביעות העובדיות הלבנתיות לעניין. בית משפט קמא קיבל את מסקנות בוחן התנועה מטעם המשيبة כי מהירות הנסיעה של המערער בנסיבות העניין הייתה 30 קמ"ש ומדובר בנסיבות סבירה, כי המנוח חצה סמוך למעבר הח齐יה מימין לשמאל, כי מרחק הח齐יה שעבר המנוח היה 2.2 מטרים מקו כלי הרכב החונים, כי מהירות הליכתו של המנוח בעת חצייתו את הכביש בסמוך למעבר הח齐יה הייתה 0.8 מטר לשנייה, כי למערער היה שדה ראייה פתוח לכיוון מעבר הח齐יה למרחק של 65 מטרים, כי המנוח היה חשוף לעניין המערער במשך 2.75 שניות ללא תגובה, וכי לא הייתה כל בלימה טרם הפגיעה במנוח, אשר לא נהדף מהרכב בעת הבלימה אלא נישא עליו.

על פי ממוצאי בית משפט קמא, בהעדים את ממוצאי בוחן התנועה מטעם המשيبة, התאונה אירעה על מעבר הח齐יה או בסמוך מאוד אליו כאשר המערער לא בלם את רכבו לפני הפגיעה במנוח אלא לאחר הפגיעה בו, ורק בעת שהבחן במנוח כשהוא נישא על מכסה המנוח. ממוצאי עובדה אלה על התרחשות הפגיעה במנוח ללא ניסיון בלימה קודם לכן בקנה אחד עם סימני המעיפה על מכסה המנוח והשירותות שנמצאו בשימוש הקדמית של הרכב.

בית משפט קמא אימץ את ממוצאי בוחן התנועה מטעם המשيبة גם באשר להיתכנות כי המערער סונור לפני מעבר הח齐יה ועל כן נמנע בעדו מהבחן במנוח מבعد מועד. בוחן התנועה ערך שחרור של התאונה ביום למחרת התרחשותה ומוצא כי בשעת התאונה לא הייתה השמש ברמה של סינור. בוחן התנועה מטעם המשيبة קבע כי גם אם נכונה טענה המערער כי סונור וכי בהינתן כך עמד לרשותו זמן תגובה של 1.25 שניות מרחק של 13.88 מטר למניעת התאונה, והוא אicher בזמן התגובה אישור הפחות משנהו, הרי שמדובר זירת התאונה מלבדים כי המערער כלל לא בלם את הרכב לפני הפגיעה במנוח.

אכן וכפי שקבע בית משפט קמא, המערער מסר גרסאות שונות באשר לנסיבות התרחשות התאונה ולנהוגתו עבור התרחשותה ובזמן התרחשותה. בכך, ומעבר למסקנה בדבר אי מהימנותו של המערער, הרי גרסאותיו יצרו קושי בקביעת ממוצאי עובדה על יסוד דבריו.

בחקירה הראשונה במשטרה, ביום 26.10.13, מסר המערער כי הבחן במנוח לראשונה כשזה היה למרחק של 7

מטרים לפני הרכב, וכי בלם ופגע במנוח בסוף הבדיקה. בהמשך מסר כי "יכול להיות" שסונoor על ידי המשמש אך גם טען כי המשמש סנוורו אותו כל הזמן ובטעיה הרכיב משקפיו שמש והוריד את סוכך השימוש. בנגדו למסתו הראשונה לפיה הבחן המערער במנוח במרחך של 7 מטרים לפני הרכיב, מסר המערער, בהמשך חקירותו באוטו מועד, כי לא ראה את המנוח מכיוון שסונoor על ידי המשמש אך כשראה את המנוח באופן פתאומי, בלם את הרכיב. בחקירותו השנייה, ביום לחרת התאונה, 27.10.13, מסר המערער כי במרחך של כ- 10 מטרים לפני מעבר הח齐יה סונoor על ידי המשמש ולא הבחן במנוח חוצה את הכביש. המערער טען באותו חקירה כי אינו זוכר האם המפגש הפתאומי בין הרכיב בו נגה לבין המנוח אירע לפני מעבר הח齐יה, עליו או לאחריו. המערער נחקר בפעם השלישייה, ביום 25.3.14, לאחר מות המנוח.

از מסר המערער כי הבחן במנוח פתאום, בנזקודה בה סונoor על ידי המשמש, כשהמנוח עשה דרכו לכיוון בית הכנסת.

בעודתו בפני בית משפט קמא טען המערער כי דבריו בחקירה במשטרה הםאמת. המערער טען כי כשהגיע למעבר הח齐יה האט מכיוון שסונoor על ידי המשמש וכשהחלף על פני מעבר הח齐יה הבחן במנוח כשהוא כבר נישא על הרכיב. המערער טען כי לא ראה כלל את המנוח, וכשהופנה לדבריו בחקירה במשטרה מסר כי לא יתכן שאמר אז כי הבחן במנוח במרחך של 7 - 10 מטרים כפי שנרשם בהודעותיו. המערער טען כי שאלות חוקרי המשטרה בלבלו אותו, וכי הדברים שמסר מיד לאחר התאונה הם הנכונים.

כידוע, אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בנסיבות מהימנות ועובדת שקבעה הערכאה הדינית על בסיס התרשםה הבלתי אמצעית מהראיות ומהעדים, אלא רק במקרים חריגים "[...]**בهم נראה כי הערכאה הדינית שוגטה בערכת המהימנות באופן בולט, התעלמה מגורמים שהיה מקום לייחס להם משקל, או שיש סתירהבולטת בין הגרסה העובדתית עליה השתייה את הכרעת דיןה לבין יתר הראיות, מוצדקת תהיה התערבות** ערכאת ערעור בנסיבות אלו [...]" (ע"פ 1645 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.09)).

אין לנו מוצאים כי מקרה זה מצדיק התערבות בממצאי עובדה ומהימנות שקבע בית משפט קמא על יסוד התרשםותה הישרה מעדות בוחן התנועה מטעם המשיבה, אשר בחר את זורת התאונה זמן קצר לאחר התרחשותה וערך שחוור של התאונה בנסיבות המערער. אין לנו מוצאים אף להתערב בהחלטת בית משפט קמא שלא לבסס ממצאים עובדיים על יסוד גרסה בלתי אחידה שהשמע המערער בהזדמנויות שונות.

כאמור, לערכאה הדינית מוקנה יתרון דיני בהתרשות ישירה מן העדים. יתרון זה אינו מוקנה לנו, כערכאת ערעור. אין לנו סבורים כי מקרה זה מצדיק חריגה מכלל אי ההתערבות לפי שלא נפלה בערכת בית משפט קמא את העדויות והראיות כל טעות.

אנו דוחים, אפוא, את טענת המערער לפיה היה על בית משפט קמא לסמוך על גרסתו ולקבוע כי סונoor על ידי המשמש וכי בלם את הרכיב כשהבחן במנוח ולפני שפגע בו, תוך שאיחר בזמן תגובה הפחות משנה. כאמור, המערער מסר גרסאות שונות ובלתי אחידות בעוד שמצאי בוחן התנועה מטעם המשיבה לפיהם לא ביצע המערער כל בלילה טרם הפגיעה במנוח תאמו ממצאים אובייקטיביים בזירת התאונה.

הסניגור הקדיש את מירב מרצו, בטיעונו לפנינו, לטענה כי הויל ובודח התנועה מטעם המשיבה קבע כי האיחור בזמן

התגובה שעמד לרשות המערער הינה פחותת משנהה, הרי שדי בכך כדי להקים ספק סביר המצדיק את זיכוי של המערער. אלא שכי שכבר הבהיר אין לנตอน זה כל רלוונטיות, שעה שנקבע בבדיקה ממצא עובדתי כי המערער בלבד את הרכב ולמעשה יצר מצדו תגובה רק **לאחר** שפגע במנוח ולא בתוך זמן התגובה שעמד לרשותו, שהרי לא הבחן במנוח אלא לאחר שפגע בו. בנסיבות זו ראוי להבהיר כי חישובי זמן התגובה והאיחור בזמן התגובה שחייב בוחן התנוועה מטעם המשיבה נעשו על ידי כשביקש לבחון את גרסת המערער לפיה סונוור ופגע במנוח לאחר בלימה ובסופה, אלא שגרסה זו לא תامة מצאים אובייקטיביים בזירת התאונה. לפיכך, לנตอน בדבר איחור בזמן תגובה למניעת התאונה אין כל משמעות לנسبות התאונה דן. על כן, מקובלות עליו קביעות בית משפט כאמור בעניין זה.

עוד אנו סבורים כי בהינתן השונות בין גרסאותיו של המערער, אשר על פי חילוקן הבחן במנוח מעוד, טרם שחלף על פני מעבר החציה וטרם הפגיעה במנוח, ועל פי חילוקן לא הבחן במנוח אלא באופן פתאומי, לאחר שחלף על מעבר החציה וכשהמנוח נישא על הרכב, מילא מנווע המערער מלטען להעדר אחריות על פי גרסה אחת מבין שלל הגרסאות שמסר ולטעון שהיא על בית משפט כאמור לאמץ נתון בדבר איחור בזמן תגובה למניעת התאונה, כאשר על פי חלק מגרסאותו של המערער כלל לא ניסה הוא להימנע מהתאונה.

אנו דוחים את טענת המערער כי בקביעת הממצאים העובדים היה על בית משפט כאמור להתחשב גם באמרת נסעת, שנסעה ברכב בו נג המערער בזמן התאונה, ואשר לפיה שמעה חיריקת בלמים ולאחר מכן ראתה את הפגיעה במנוח. מדובר לדידנו בטענה אשר מוטב היה למערער שלא להשמעה, ולכך מספר נימוקים: ראשית, לו סבור היה המערער כי היה באמרת הנוסעת ברכב לשיע בהגנותו הרי שהיא מזמנה עדות עדת הגנה, אך שהוא לא עשה כן, יש להניח שבחר בכך מטעמים השמורים עמו. שנית, בחקירהתו ביום 25.3.14 מסר המערער למשטרה, מיזמתו, כי יחד עמו ברכב נסעה נסעת, אשר לדבריו "הייתה רדומה באותו" וכי "היא לא ראתה את התאונה". עוד מסר המערער באותה הזדמנות כי אין הוא מצוי בקשר עם הנוסעת ואין לו את פרטיה. בהמשך אותה חקירה, כשנשאל האם יש לו עדים לתאונה השיב: "לא. הייתה לי בלבד בכביש". מלבד בעית המהימנות העולה מתוך כך שהמעערער טען באירוע חקירה ובאותו מועד כי הייתה עמו נסעת ברכב אך בהמשך מסר כי היה בלבד בכביש, הרי מטען כי אין הוא מחזיק בפרטיה של הנוסעת העולמה ומטען כי זו הייתה רדומה בזמן התאונה ולא ראתה את התאונה, אין לראות באירוע זימונה לחקרתה ממשום מחדל חקירה. שלישיית, שנמצא כי המערער לא מסר גרסה אחידה באשר לעיתוי הבלימה - האם לפני הפגיעה במנוח או לאחריה, וכן בעדותו בפני בית משפט כאמור מסר כי הבחן במנוח באופן פתאומי כשהמנוח היה על הרכב, מה נפקא מינה עדותה של נסעת ברכב, אשר על פי המערער הייתה רדומה בזמן התרחשות התאונה.

אנו דוחים אף את טענת המערער למחדלי חקירה מסוים שלא נגבו עדויות מעדים שהיו במקום. אין מדובר כלל במחדלי חקירה. בחקירהתו ביום 26.10.13 מסר המערער כי לא היו הולכי רגל נוספים בקרבת מקום התאונה וכי רק לאחר התאונה הגיעו אנשים. מדובר ביום 26.10.13 שעורך בוחן התנוועה עולה כי לאחר שייצאו מתפללים מבית הכנסת הסמוך לזרת התאונה, נשאלו הם האם היו עדים לתאונה וכך אחד מהם לא השיב על כך בחוב. עולה אפוא כי גם לשיטת המערער וגם לשיטת בוחן התאונה שהגיע למקום לאחר התאונה, לא היו עדים לתאונה. על כן, לא ברור על שום מה מוצא המערער לבסס טענה למחדלי חקירה מסוים הימנעות המשטרה מלהקור עדי ראייה, כשאף לשיטתו לא היו כאלה.

מקובלת علينا קביעת בית משפט קמא כי בהינתן תאונה שאירעה על מעבר ח齐ה או בסמוך אליו הרוי שהמסגרת הנורמטיבית לבחינת קיומה של נהיגה רשלנית מצדו של המערער היא מערכת כללית זהירות מיוחדת המוטלת על נהג הרכב בהתקרבו למעבר ח齐ה.

מקובלות علينا גם מסקנות בית משפט קמא כי בהינתן תנאי הדרך והראות כפי שהוכחו, היה על המערער להאט לפני מעבר הח齐ה, בו הבחן מבועוד מועד, באופן שיאפשר לו לעצור את הרכב ולמנוע פגעה במנוח, כשה נמצא חלק ניכר על מעבר הח齐ה או בסמוך אליו.

אין חולק כי התאונה ארכעה על מעבר ח齐ה או בסמוך אליו. תאונה המתרכשת לפני מעבר ח齐ה, על מעבר ח齐ה או בסמוך אליו, אינה מקיפה אחריות מוחלטת על הנהוג ברכב הפוגע, אך בנסיבות אלה יש בעובדה זו כדי להטיל על המערער אחריות מוגברת. תאונה בסיבות המקהלה ש לפנינו, מצריכה לבחינת התנהגותו של נהג הרכב הפוגע לפי אמות מידה מיוחדות ויחידיות המחייבות אותו לצפות בתנהגות רשלנית מצדם של הולכי רגל רשלניים ולהתאים נהיגתו כך שתבטיח אפשרות עצירה ומונעת תאונה. בהקשר זה הפנה בית משפט קמא כנדרש ובהרחבה לפסיקה ההלכתית בעניין. לא נחזר על כל אלה, אך נצטט מתוך בג"ץ 8150/13 **כרנסטי נ' פרקליטות המדינה - המחלקה הפלילית** (6.8.14) לשם שלימוח הדברים והבהרטם:

"**ניתן אףוא להצביע על שני כלליים גדולים** בכוגן דא שאינם סותרים זה את זה. הכלל הראשון הוא כי על נהג המתקרב למעבר ח齐ה מוטלת אחריות מוגברת. זהו השטח של הולך הרגל. אכן, גם על הולך הרגל חלים כלליים בהגיעה לשטח זה, אך על השולט בעלי-כוח קטלני מוטלת האחריות, הראשונה במעלה, לנוהג בזהירות. אחריות זו כוללת, על-פי הפסיקה, חובה לצפות, במידה זו או אחרת, את האפשרות כי הולך הרגל עלול להתפרש - כך במיוחד קבוצות אוכלוסייה ממוקדות כגון ילדים וקשישים. כלשון תקינה 52(6) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961: "בכפוף לאמור בתקינה 51 חייב נהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפואה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכביו הוא, ובמיוחד במקרים אלה... (6) בהתקרבו למעבר ח齐ה". הכלל השני הוא כי האחריות אינה מוחלטת. אין עסוקין באחריות קפידה. העבירה היא גרם מוות ברשלנות. טרם מושמע נאשם בעבירה כזו, על התביעה להוכיח שלשה מרכיבים: **התרששות, גרים מוות, וקשר סיבתי משפטי ועובדתי ביןיהן**".

המערער נהג בניגוד לחובת זהירות היחה עליו באותה דרך. המערער התקרב למעבר ח齐ה בו הבחן מבועוד מועד בנסיבות של 30 קמ"ש, אך התרשל בכך שלא התאים את מהירותו נסיעתו לתנאי הדרכ. על אף הראות הטובה שאפשרה לumaruer לבחין במנוח החוצה את הכביש, לבסוף ולמנוע את התוצאה הקטלנית, ועל אף האורות המהבהבים שהתריעו לumaruer על קיומו של מעבר ח齐ה, לא נתן המערער דעתו על המתרכש בכביש ש לפנינו, המשיך בנהיגתו ברכב מבלי לקדם את פני הסכנה ובלם את הרכב רק לאחר שפגע במנוח והבחן בו כשהוא נישא על הרכב. בנהיגתו זו נטל המערער סיכון בלתי סביר לאפשרות גרים התוצאה הקטלנית ולא נקט באמצעות שהוא חובה עליו לנתקוט על מנת להימנע מפגיעה במנוח. גם אם נניח כי גרטתו של המערער לפיה סונור על ידי השימוש היא אמת, הרוי

שברק יש כדי להטיל עליו חובה כפולה וכמכפלת להאט את נסיעתו בהתקרבו למעבר החציה, לעצור את הרכב לפני ולמנוע פגעה בהולך רgel בלתי נראה.

המערער טען כי טעה בית משפט קמא בקביעתו קשר סיבתי בין החבלות מהן סבל המנוח כתוצאה מהתאונת לבין מותו. לטענת המערער, מותו של המנוח נגרם כתוצאה מזיהום והוא בבחינת גורם זר מתערב המנתק קשר סיבתי. אנו דוחים טענות אלה לפי שאנו סבורים כי קביעתו של משפט קמא כי מתקיים קשר סיבתי בין התרשלות המערער וגרימתו את התאונת לבין מותו המאוחר של המנוח בשל זהום שנגרם למנוח בזמן אשפוזו בעקבות התאונת מושתמת היטב ואין להתערב בה. בית משפט קמא נימק קביעתו זו על יסוד המומחה הרפואית מטעם המשיבה שהיתה נאמנה עליו והן על יסוד הוראת סעיף 309 לחוק העונשין המחייב חזקת קשר סיבתי בין פגיעה המנוח בתאונת לבין מותו. נימוקים אלו מקובלים עליינו ואף אנו סבורים כי יש בהם לבסס את הקשר הסיבתי הנדרש להתקיימות העבירה, בבחינת "גורם בלבדו - אין". מעבר לכך לאחר עיון בעדותו של המומחה הרפואית בבית משפט קמא, בחקירהו הנגדית, אומר הוא באופן נחרץ וחיד שמעני כי במקרה זה ברור שניתוח לאחר המות לא היה בו כדי לערער את הקשר הסיבתי בין המות לבין הפגיעה עקב התאונת וכך אמר המומחה הרפואית בחקירהו הנגדית (ראו פרוטוקול הדיון מיום 26.4.17, עמ' 62, שורה 14 ואילך):

"**ש:**
**רגע רגע רגע, אתה לא ניתחת את הגוף, אם הייתה מנתה את הגוף
הית יכול להגיד לנו שעלי פי הממצאים שאתה בדקת אתה קובל שהמומיות
אירע כתוצאה מזיהום נכון? אבל אתה לא עשית את הנתיחה,**

ת:
נכון,

**ש:
אתה אומר, רופא אחר כתב שהמומיות אירע כתוצאה מזיהום נכון?**

**ת:
לא רק זה, הרופא תיאר, הרופאים תיארו ברשותם רפואיות חזורות
ונשנות את מצב הקלייני שלו, זה לא שבא מישראל וזרק את המילה זיהום,
ואני עכשו העתקתי את זה מתוך החומר הרפואי ואמרתי טוב. אז יש פה
שני דברים, אחד יש פה רופאים שכתו את זה במפורש, ודבר שני, יש את
התיאור של מצבו הקליני, את ההשתלשות הרפואית שמתארתשוב ושוב
זיהומים וחום, ואת המדים בדם שהם אופייניים לזמןם ואת העבודה שיש
לו ליחה, והנשמה גורמת לזה והם נתונים לו אנטיביוטיקה, והוא מחלים
וחוזר, ושוב פעם, ומרחיבים את האנטיביוטיקה, ואנטיביוטיקה, כלומר יש
תיאור קליני שלם. עכשו אתה יכול לבוא ולומר העבודות הן לא נכונות,
אם העבודות לא נכונות אז אין לי מה להגיד אז ודאי, אם אני מסיק
מסקנה על עבודות לא נכונות אז אני (לא ברור), אבל אם העבודות הן
נכונות שיש גם קביעה של רופא וגם תיאור קליני של מספר גורמים,
מעבדתיים, המצב שלו עצמו, אז אתה לא יכול להגיד אני לא יודע להגיד
מה קרה שם. נתיחה לא הייתה עוזרת הרבה במקרה זה, חוץ משהיתי
ראה את הדלקת בעיניים שלי. אבל זה לא היה עוזר. אם אתה רוצה**

לחילוק על עובדות אז אני לא יכול, אני הסתמךתי על עובדות מסוימות, אם העובדות הן לא נכונות אז זה משחו אחר, אז מושכים את הכל. זה לא, לא עניין שלי, אתה פשוט יכול לטעון שהעובדות לא נכונות.

משמעות הנחיצות בעדותו של המומחה הרפואי, מקובלת עליו החלטת בית משפט קמא שלא להטייר להגנה להשיבו לדוכן העדים לצורך חקירותו על אודוט פשרם של דברים שצוטטו מפי בעניין אחר אז מסר כי אין הוא יכול לקבוע קשר סיבתי ללא נתחת גופה. במקורה דן, גופתו של המנוח לא נותחה, אך בחיקירתו הנגדית השיב המומחה הרפואי מטעם המשיבה לשאלת האם נתחת גופתו של המנוח הייתה משנה את מסקנותיו, תשובותיו ברורות ואין מקום לעמתו עם דברים שאמר במקום אחר, בתיק אחר ובעניין אחר.

אנו סבורים, אפוא, כי הרשותו של המערער בجرائم מוותו של המנוח כתוצאה מנהיגה רשלנית- בדיין יסודה.

הערעור על גזר הדין

המערער טען כי בית משפט קמא החמיר בעונשו באופן בלתי מידתי, וכי העונש ההולם צריך לעמוד על תקופת קצרה יותר הן של רכיב המאסר לריצוי בעבודות שירות, הן של רכיב הפסילה והן של גובה הפיזי. לטענתו יש להקל בעונשו משום גילו המבוגר, העובדה שהוא מחזיק בראשון נהיגה משנת 1955 וב עברו 15 הרשותות קודמות בלבד והעובדה שהוא מתקיים מהנכסה דלה. בטיעונים בעל פה, טען סגנורו של המערער כי תקופת הפסילה, נכון גילו של המערער, מהוות למעשה שלילה לצמיתות וכי יש להימנע מעונש מאסר ולהמירו לשלי"צ.

המשיבה טענה, מנגד, כי אף דין הערעור על העונש להידוחת. לטענת המשיבה, לו לא גילו של המנוח וחילוף הזמן, ראוי היה להשית על המערער מאסר בפועל. כמו כן טענה כי אין מקום להפחית את גובה הפיזי.

נתנו דעתנו לטיעוני המערער ולטיעוני המשיבה ועיננו היטב בಗזר הדין. לא מצאנו להתערבות במידת העונש, לפי שאנו סבורים כי אין מדובר במקרה החורג לחומרה מרמת העונשה המקובלת והמצדיק התערבות. לשיטתנו, רכיבי עונש המאסר והפסילה הינם עונשים המקיימים עם המערער. אין לשוכח כי חי אדם נקטלו ולו משום רשלנותו של המערער. קטילת חי אדם בניסיבות המקרה שלפנינו מחייבת תגובה עונשית הולמת. עונש מאסר בעבודות שירות, הוא עונש מכך עם המערער, אך משום נסיבותו האישיות לרבות גילו, היה מקום אף להחמיר עמו.

בעניין זה ראיו להbias מדברי בית המשפט העליון ברע"פ 4953/20 **זיתawi נ' מדינת ישראל** (4.8.20):

"כאשר הבקשה ממוקדת בחומרת עונשו של המבוקש, תינתן רשות הערעור רק במקרים חריגים, בהם ניכרת סטייה משמעותית מדיניות העונישה הרואינה והמקובלת בעבירות דומות, אשר מצדיקים את התערבותו של בית משפט זה ... בית משפט זה עמד פעמים רבות על **חשיבות הטלתה של עונישה הכוללת מאסר מאחריו סורג ובריח במקרים בהם נהיגה רשלנית**

הביאה לקיפוח חיים..., ולא מצאתי כי טענת המבוקש בדבר הוראת השעה מצדיקה סטייה כלל זה. הנם שבית המשפט רשאי להורות כי עונש מאסר עד 9 חודשים ירוצה בדרך של **עובדות שירות, אין הדבר מחייב להורות כן**" (במקרה זה נגזר על הנאשם מאסר בפועל למשך 10 חודשים בגין גרים מוות בראשנות עת נהג לאחר מכן וגרם למוות של אדם).

בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם את חומרת המעשה של גרים תאונה קטלנית בראשנות בהתאם למידת הפגיעה הגדולה בערך של קדחת חי אדם ולמדיניות הענישה הנוגעת, נע בין 6 חודשים מאסר לירצוי בעבודות שירות לבין 3 שנים מאסר בפועל לצד פסילת רישון נהיגה לתקופה שבין 3 שנים ועד שנים רבות ועונשים נלוויים.

המערער סבור כי היה מקום לסתות ממתחם הענישה ולהשיט עליו עונש של של"צ בלבד (בטיעות נכתב בהודעת הערעור "להמיר את המאסר בפועל כך שירצה בעבודות שירות"-נראה כי התקoon לשירות לטעלת הציבור), זאת ממשום גילו המתකדם (כiom כבן 82 שנים) והנזק שנגרם לו. אלא שנתונים אלה אינם בבחינת שיקולים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה ההולמת לקולה, ולא מתקיימים שיקולים כאלה גם לאור נתוני האחרים של המערער.

בית משפט קמא אימץ בקביעתו לפיה עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות את המלצת השירות המבחן, ואנו סבורים כי בכך מתבטא איזון ראוי ומידתי בין נסיבותיו האישיות של המערער לבין האינטרס הציבורי במיצוי הדין עמו.

אין לנו מוצאים טעם להתערב בקביעת בית משפט קמא באשר למשך תקופת הפסילה. מדובר בתקופה של 10 שנים לערער שכבר הגיע לגבורות, אולם העונש הולם את המעשה הקטלני בגין הורשע.

אנו אף דוחים על הסוף את טענת המערער כנגד הפיצוי למשפחה המנוח, לפי שהיא עלייה לצרף נציג המשפחה כמשיב לערעור וכך לא עשה. מעבר לכך, הסכם בו חביב המערער אינו גבוה ובשים לב לנסיבות המקירה הוא מידתי ומאוזן, אף אם מצבו הכלכלי אינו מהמשופרים.

נציין בהקשר זה כי-

"[...] הلقה היא כי שיעור הפיצוי שנפסק לטובת נפגע עבירה אינה נקבע בהתחשב ביכולתו הכלכלית של הנאשם ... יתר על כן, אין ערצת הערעור מתרבת בשיעור הפיצוי שנקבע בערכאה הדינונית, אלא במקרים קיצוניים בלבד" (ע"פ 9882/17 פלוני נ' מדינת ישראל (16.4.19)).

חומרת המעשה שגרם לאובדן חייו של המנוח ולסבל למשפחה אינו מצדיק הקלה בגובה הפיצוי. לשיטתנו אף ברכיב עונשי זה הקל בית משפט קמא עם המערער, ואין הצדקה להפחיתה.

סוף דבר, הערעור נדחה, על כל רכיביו.

ניתן והודיעו היום כ"ז בכסלו תשפ"א, 13/12/2020 במעמד המערער, בא כוחו וב"כ המערערת.

יעודד מאור, שופט

יוסי טופף, שופט

אברהם הימן, שופט
אב"ד